

Krpeljni meningoencefalitis (KME) je virusna bolest karakterizirana upalom mozga i moždanih ovojnica. Bolest je ponekad blaga, sa simptomima nalik gripi, ali u drugim slučajevima može dovesti do trajnih posljedica, kao što je paraliza. Ponekad je potrebno dugotrajno liječenje, a bolest može završiti i smrću oboljelog. Za KME nema specifične terapije. Liječenje je ograničeno na ublažavanje simptoma.

Virus KME živi unutar komplikiranog lanca sastavljenog od sisavaca (miš, jež, zec, domaće životinje) i krpelja. Krpelji prenose virus između životinja ili sa životinje na čovjeka. Najizloženije riziku su osobe koje su profesionalno vezane uz prirodna staništa krpelja, riziku su izloženi izletnici kao i sve druge osobe koje povremeno ili stalno borave u blizini prostora na kojima ima zaraženih krpelja. Krpelji obično žive u travi i niskom grmlju s kojeg otpadnu kada životinja ili čovjek u prolazu zakvače biljku. Većinom ne žive duboko u šumi, već uglavnom na pašnjacima, šumskim čistinama pa čak i u kultiviranim krajobrazima kao što su parkovi i vrtovi u gradovima. U kućna dvorišta krpelje mogu donijeti domaće životinje ili kućni ljubimci.

Cjepivo - najsigurnija zaštita

Ne postoji dobra granica za cijepljenje. Tijekom prve godine života dijete treba cijepiti samo u slučaju izloženosti vrlo visokom riziku od infekcije. Potpuna informacija o rasporedu i preporučenim dozama cijepljenja nalazi se na uputi koja se isporučuje u svakom pakiranju cjepiva.

U priloženoj tablici su preporučeni vremenski intervali između pojedinačnih doza cjepiva. Da bi se postigla što brže zaštita, naročito u ljetnim mjesecima, druga doza cjepiva se može dati već dva tjedna nakon prve. Nakon druge doze razvijaju se protutijela koja štite godinu dana. 9-12 mjeseci nakon druge doze daje se treća kojom se postiže zaštita u trajanju od tri godine.

1. doza preporuča se u zimskim mjesecima kako bi se postigla zaštita prije početka aktivnosti krpelja

2. doza 1-3 mjeseca nakon prve doze, također se preporuča u zimskim mjesecima

3. doza 9-12 mjeseci nakon druge doze

Obnavljanje zaštite – docijepljivanje

Preduvjet optimalne zaštite od KME je redovito docijepljivanje svake tri godine. Docijepljivanje se provodi samo jednom dozom cjepiva. Ukoliko iz bilo kojeg razloga nije provedeno redovito cijepljenje, posavjetujte se sa svojim liječnikom oko nastavka imunizacije. Ukoliko dođe do ugriza krpelja prije nego je imunizacija provedena do kraja, posavjetujte se sa svojim liječnikom. Moguća je zaštita, pod određenim uvjetima, specifičnim protutijelima. Specifična protutijela pružaju zaštitu u 60-70 % slučajeva i ne preporuča se njihova primjena kod djece.

Cijepljenje se s uspjehom provodi već duže od 20 godina za zaštitu djece i odraslih. Pruža gotovo stopostotnu zaštitu, a cjepivom se ne može prenijeti nikakva zarazna bolest uključujući i KME. Može, kao i kod svakog drugog cjepiva, izazvati prolaznu lokalnu reakciju (crvenilo i otok na mjestu uboda) ili opće simptome (povišena temperatura). Posavjetujte se sa svojim liječnikom u vezi s cijepljenjem i mogućim nuspojavama.

Kontraindikacije cijepljenja

Cijepljenje se ne smije provesti u slučaju akutne infekcije ili febrilnog stanja, već ga treba

odgoditi. Svakako se treba posavjetovati s liječnikom u slučaju postojanja alergije (npr. na bjelančevine jaja). Provodi se samo pravilno čuvanim cjepivom (u hladnjaku na temperaturi od +2°C do +8°C). Smrzavanje kao i čuvanje na previsokoj temperaturi mogu utjecati na djelotvornost i podnošljivost cjepiva.

[Jutarnji.hr](#)

